

Народна банка на Република Македонија

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

јануари, 2011 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

јануари, 2011 година

Имајќи го предвид значењето на кредитите за функционирањето на целокупната економија, располагањето со специфични квалитативни информации за условите за кредитирање значително го олеснува разбирањето на начинот на функционирање на пазарот на кредити. Од тие причини, во јули 2006 година, НБРМ започна со спроведување Анкета за кредитната активност на банките, којашто е осмислена на речиси ист начин како и Анкетата на Европската централна банка. Главната цел на Анкетата е да обезбеди информации за некампатните услови за кредитирање (коишто вообичаено не се расположливи). Воедно, Анкетата има за цел да даде процена на различните фактори што делуваат врз побарувачката на кредити.

Добиените информации од Анкетата би требало да овозможат посоодветно толкување на редовните статистички податоци за кредитната активност на банките. Имено, статистичките податоци го покажуваат износот на одобрените кредити, како и промените во текот на определен временски период, но не и факторите што делуваат врз таквите движења. Притоа, информациите од Анкетата коишто се однесуваат на очекуваните промени во стандардите за кредитирање и во побарувачката на кредити овозможуваат подобро разбирање на идните економски текови.

Структура на Анкетата

Анкетата е наменета за лицата во банките одговорни за градење на кредитната политика на банката. Анкетата содржи дваесет и четири прашања за минатите и за очекуваните движења на пазарот на кредити. Прашањата се поделени во две главни категории: кредити за претпријатијата и кредити за населението. Секоја категорија е анализирана од аспект на кредитните услови, побарувачката на кредити и очекувањата на банките.

Обработката на добиените одговори на анкетните прашања се заснова врз добиениот нето-процент, односно нетирање на збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со првите две и збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со последните две алтернативи, или обратно во зависност од прашањето.

Резултати од Анкетата за кредитната активност на банките за четвртото
тримесечје на
2010 година¹

Овој извештај е резултат на Анкетата за кредитната активност што ја спроведе Народната банка на Република Македонија во јануари 2011 година².

Во рамки на Анкетата за кредитната активност на банките за четвртиот квартал на 2010 година, најголем дел од банките укажаа на непроменети услови за одобрување корпоративни кредити и кредити на населението, при непроменета кредитна побарувачка кај двата сегмента. Во споредба со претходната анкета, кај условите за одобрување корпоративни кредити е забележан пораст на процентот на банки коишто укажале на непроменети услови, а пад кај процентот на банки коишто укажуваат на нивно олеснување. Од друга страна, како и во претходната анкета, околу една третина од банките упатуваат на делумно заострување на кредитните услови. Сепак, за одбележување се позитивните поместувања кај факторите коишто влијаат на кредитните услови одобрени на претпријатијата. Така, кај согледувањата на банките за ризикот, најголем дел од банките укажале на тоа дека влијаат во насока на непроменетост на кредитните услови, наспроти нивниот доминантен придонес за заострување во претходните две анкети. Забавување во динамиката на олеснување на кредитните услови е карактеристично и за секторот „население“. Така, за разлика од претходните две анкети каде што доминираа согледувањата за олеснети кредитни услови, во оваа анкета најголем дел од банките не извршиле промена на условите за кредитирање. Од аспект на побарувачката, банките оценија дека во последните три месеци на 2010 година, побарувачката за кредити од страна на претпријатијата и населението главно е непроменета. Во наредниот период, најголем дел од банките не очекуваат поголеми промени кај условите за одобрување корпоративни кредити, но сепак бројот на банки коишто очекуваат делумно олеснување на кредитните услови е поголем во однос на претходната анкета. Кај кредитната побарувачка е забележана речиси иста распределба на одговорите на банките коишто очекуваат непроменета и делумно зголемена побарувачка на корпоративни кредити. Од аспект на населението, банките се поголеми оптимисти во однос на претходната анкета (кога нивните очекувања беа главно во насока на непроменети услови и побарувачка), при што во наредните три месеци најголем дел од банките очекуваат делумно олеснување на кредитните услови, при истовремено делумно зголемување на побарувачката.

¹ Одговорите се пондирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите.

² Со Анкетата се опфатени 15 банки, при што одговори доставија сите анкетирани банки.

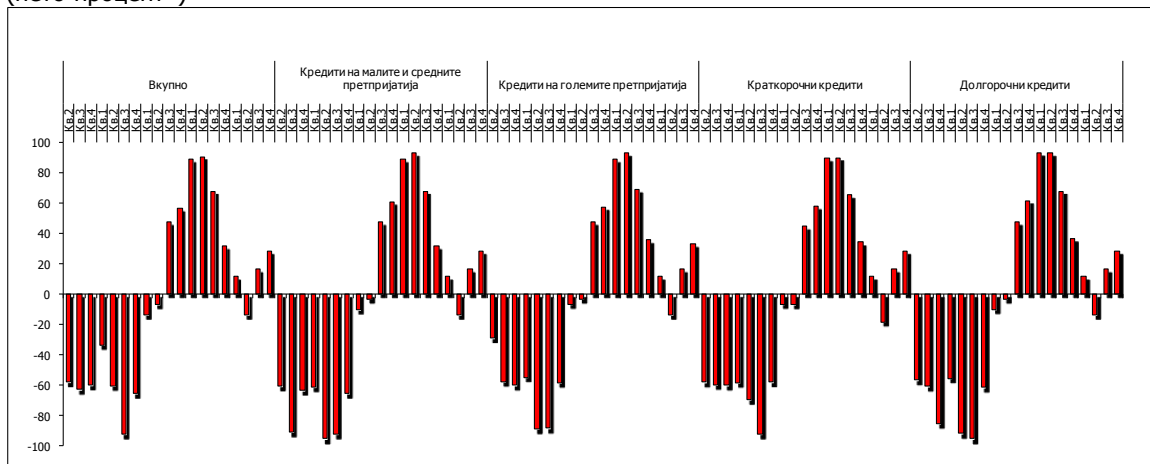
Кредити на претпријатијата

Услови за кредитирање

Во четвртото тримесечје на 2010 година, најголем дел од банките укажале на непроменети услови за одобрување корпоративни кредити во однос на претходните три месеци. Во споредба со претходната анкета, бројот на банки коишто ги задржале кредитните услови непроменети се зголеми (56,2% наспроти 42,9% во претходната анкета), а за сметка на тоа се намали бројот на банки коишто укажаа на нивно олеснување (од 20,4% во претходната анкета на 7,9%). Притоа, учеството на банките коишто и во оваа анкета укажале на заострување на условите за одобрување корпоративни кредити се задржа речиси на нивото од претходното тримесечје и изнесуваше околу 36%. Ваквите резултати посочуваат на определено отстапување од очекувањата на банките за овој период дадени во претходната анкета (кога при генерална оценка за непроменетост на кредитните услови, околу една третина од банките очекувале олеснување, а ниту една банка не очекувала заострување на кредитните услови). Генералните констатации за насоката на движење на кредитните услови се однесуваат како на големината на претпријатијата, така и на рочноста на пласираните корпоративни кредити. Како резултат на помалиот процент банки коишто укажале на олеснување на кредитните услови во споредба со претходниот квартал, нето-процентите кај сите видови кредити имаа повисоки позитивни вредности.

Графикон 1

Услови за кредитирање при одобрување заеми или кредитни линии на претпријатијата (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Од аспект на конкретните кредитни услови, општата констатација за главно непроменети кредитни услови се однесува како на каматната стапка, така и на останатите услови и рокови за одобрување корпоративни кредити. Притоа, процентот на банки коишто ја намалиле каматната стапка во текот на четвртото тримесечје се намали и изнесуваше околу 12,5% (наспроти 32,8% и 84,9% во октомвриската и јулската анкета).

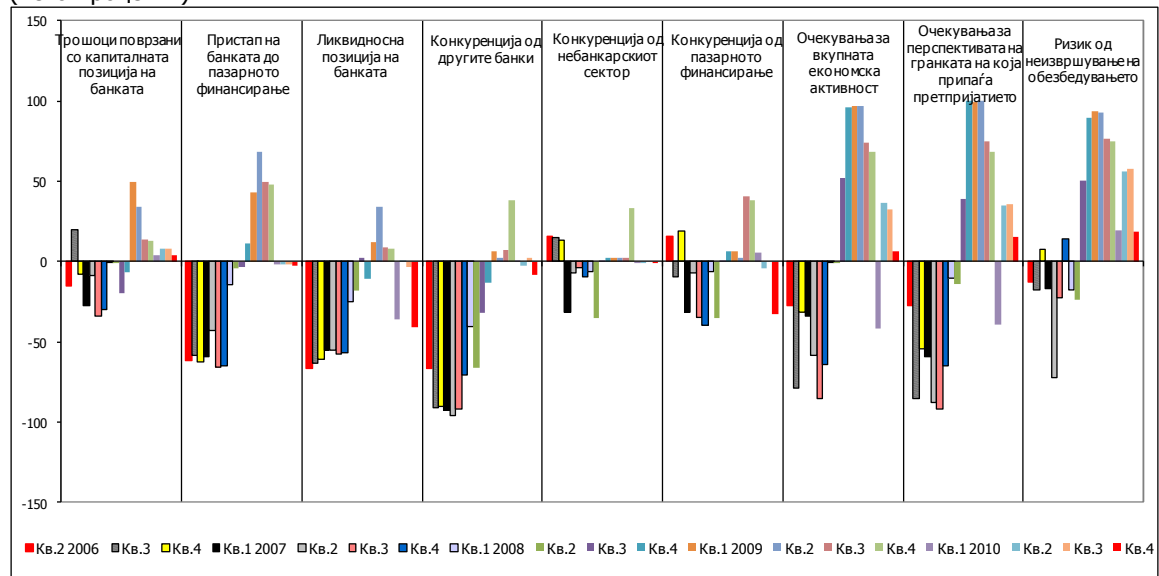
Истовремено, кај останатите услови и рокови, процентот на банки коишто укажуваат на заострување на некаматните приходи и големината на заемот се намали на 0% и 1,5%, соодветно (33% и 34,5% во претходната анкета), но сепак и понатаму висок е процентот на банки коишто сметаат дека барањата за обезбедување се заострени (околу 41,6%).

Што се однесува до факторите коишто влијаат на условите за одобрување корпоративни кредити, во оваа анкета се забележува позитивно поместување кај согледувањата на банките за ризикот, каде што најголем дел од банките укажале на тоа дека влијаат во насока на непроменетост на кредитните услови наспроти нивниот доминантен придонес за заострување во претходните две анкети. Во насока на непроменетост на кредитните услови продолжија да делуваат и трошоците на финансиските средства и ограничувањата на билансот на состојбата, како и притисокот од конкуренцијата. Притоа, определено позитивно поместување е забележано кај ликвидносната позиција на банките, за којашто околу 41,1% од банките сметаат дека придонесува за олеснување на условите (3,4% во претходната анкета). Кај притисокот од конкуренцијата, позначителна промена има факторот конкуренција од пазарно финансирање, за којшто околу една третина од банките се изјасниле дека делува за олеснување на условите.

Од аспект на влијанието на монетарната политика врз каматните одлуки на банките во четвртиот квартал на 2010 година, најголем дел од банките укажале на тоа дека промените во монетарната политика незначително влијаеле (36,3%), односно не влијаеле (32,5%) врз нивната каматна политика. Делумно влијание пријавиле околу 27,4% од банките (наспроти 53,4% во претходната анкета), додека мал процент банки (3,6%) укажале на значително влијание на промените во монетарната политика врз нивните каматни одлуки.

Графикон 2

Фактори што предизвикуваат промена на условите за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

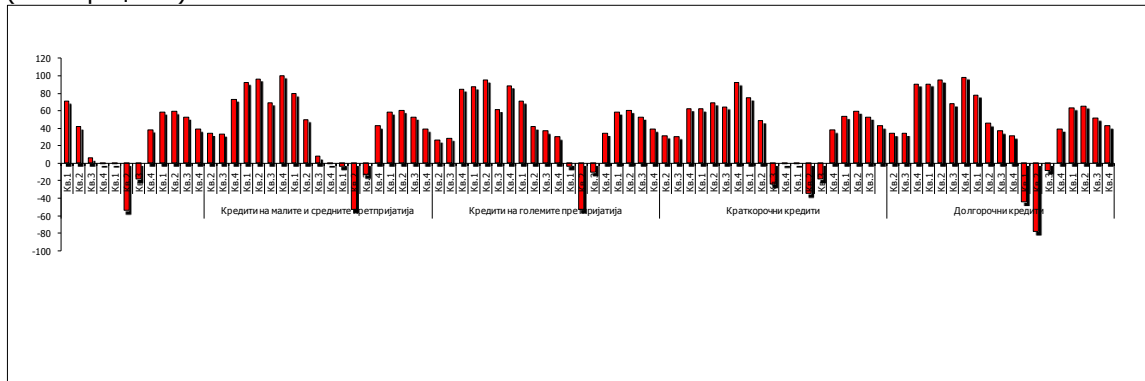
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

Побарувачка на кредити

Во поглед на побарувачката, резултатите од оваа анкета упатуваат на умерена промена во согледувањата на банките, во споредба со претходната анкета. Така, повеќе од половина од банките укажале на непроменета кредитна побарувачка за кредити од страна на сите видови претпријатија и на сите рочности. Како резултат на тоа се намали процентот на банки чиишто согледувања се во насока на раст на кредитната побарувачка (од околу 58,1% на околу 43,8%). Како и во претходната анкета, мал дел од банките (околу 5%) укажале на делумно намалена побарувачка. Кај нето-процентите е забележано умерено намалување кај сите видови корпоративни кредити во однос на претходниот квартал, како резултат на помалиот број банки коишто укажале на зголемена побарувачка.

Графикон 3

Промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата
(нето-процент*)

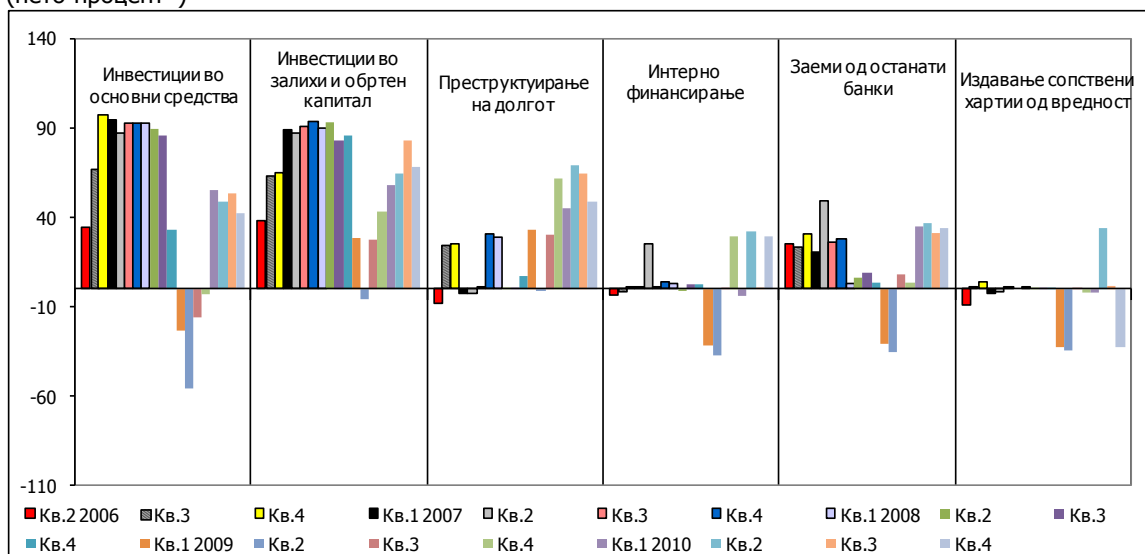

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Во однос на **факторите коишто влијаат врз побарувачката на корпоративните кредити, како фактори со стимулативно дејство врз кредитната побарувачка, банките ги посочија потребите за инвестиции во залихи и обртен капитал (околу 72%), реструктурирање на долгот (околу 51%) и во помал процент инвестициите во основни средства (околу 47%).** Кај факторите од групата на алтернативно финансирање, и покрај тоа што поголем дел од банките и натаму го оценуваат нивното дејство врз побарувачката како неутрално, дел од нив упатуваат на позитивно дејство на овие фактори, пред сè на интерното финансирање и заемите од други банки (околу 33% и 42% од банките, соодветно) за раст на побарувачката.

Графикон 4

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

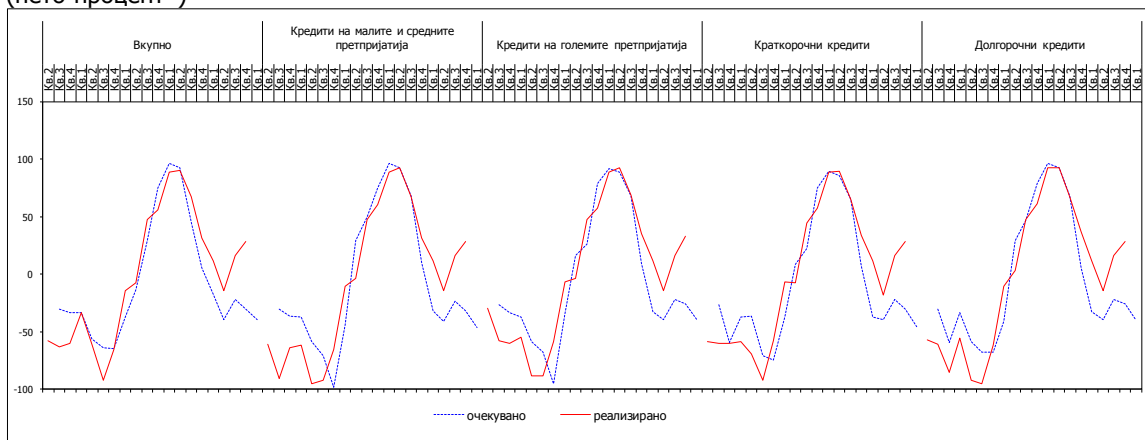
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „--“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Очекувања

Во однос на очекувањата на банките во поглед на кредитните услови, поголем дел од банките (околу 53%) не најавуваат промена во првите три месеци на 2011 година. Притоа, во однос на претходната анкета, поголем е бројот на банките коишто очекуваат делумно олеснување на кредитните услови, додека многу мал дел од банките (3,6%) очекуваат заострување во наредното тримесечје. Ваквиот заклучок се однесува на кредитите на големите претпријатија и кредитите пласирани на долг рок, додека кај кредитите на малите и средните претпријатија и краткорочните кредити, распределбата на одговорите е речиси избалансирана помеѓу непроменетост и олеснување.

Графикон 5

Очекувања на банките за промена на условите на кредитирање на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

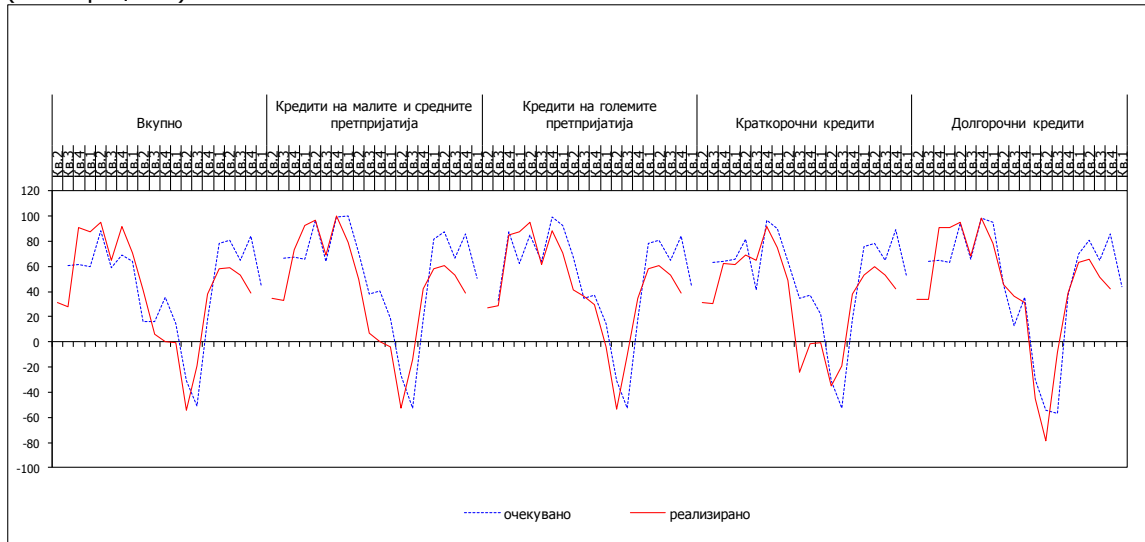

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

Наспроти оцените од претходната анкета, кога беа најбројни банките коишто очекуваа делумно зголемување на побарувачката на кредити, резултатите од последната анкета укажуваат на рамномерна распределба помеѓу одговорите со очекувања за непроменета побарувачка (49%) и одговорите со очекувања за пораст на побарувачката (околу 48%). Ваквите очекувања се однесуваат на долгорочните кредити, одобрени на големите претпријатија. Кај краткорочните кредити и кредитите одобрени на малите и средните претпријатија, поголемо е учеството на банките коишто очекуваат зголемена кредитна побарувачка (околу 53%).

Графикон 6

Очекувања на банките за промена на побарувачката за кредити од страна на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

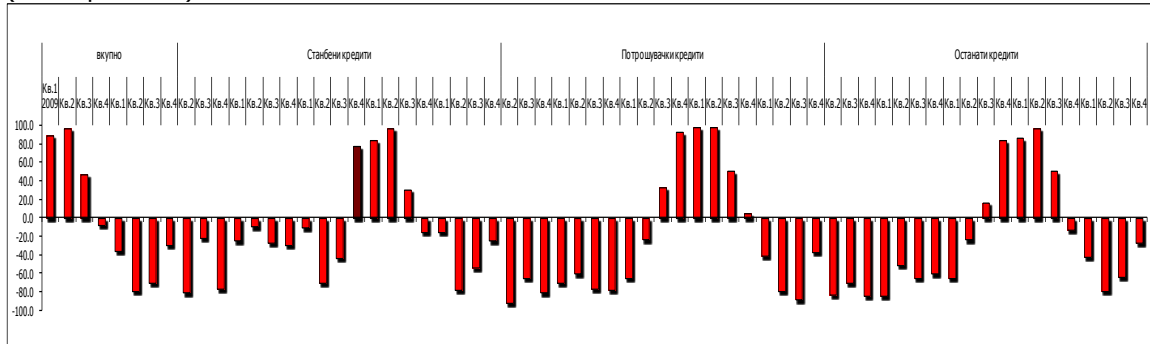
Кредити на населението

Услови на кредитирање

Во последните три месеци на 2010 година, условите за одобрување станбени и потрошувачки кредити останаа главно непроменети (околу 70% од банките се изјасниле во оваа насока). Притоа, во овој период е забележано забавување на интензитетот на олеснување на кредитните услови карактеристичен за претходните периоди. Така, кај станбените кредити, околу 24% од банките укажале на тоа дека условите за одобрување на овој вид кредити се делумно олеснети, наспроти половина од банките во претходното тримесечје. Кај потрошувачките кредити е забележано прво забавување на олеснувањето на кредитните услови од почетокот на годината. Така, околу 37% од банките оцениле дека условите за одобрување потрошувачки кредити се делумно олеснети, наспроти 84,6% во претходниот период. Помалиот број банки коишто укажаа на олеснети кредитни услови, придонесе кон зголемување на нето-процентите кај сите видови кредити.

Графикон 7

Услови за кредитирање при одобрување кредити на населението
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Во последното тримесечје на 2010 година, најголем дел од банките упатија на непроменети каматни услови за одобрување станбени кредити. Со тоа, во овој квартал беше прекинат трендот на раст на процентот на банки, коишто укажуваа на намалување на каматните стапки. Така, околу 20% од банките оценија дека каматната стапка на станбените кредити е делумно намалена, наспроти околу 55% од банките во претходниот период. Ова доведува до промена кај нето-процентот којшто се однесува на каматната стапка, од -54,8 во октомври, на -19,8 во јануари. Останатите кредитни услови се главно непроменети во последното тримесечје на 2010 година. Притоа, околу 20% од банките укажале на тоа дека условот којшто се однесува на покриеноста на кредитот со обезбедување е делумно олеснет, со што нето-процентот кај овој вид кредитен услов се намали од 0 во октомври, на -15,5 во јануари.

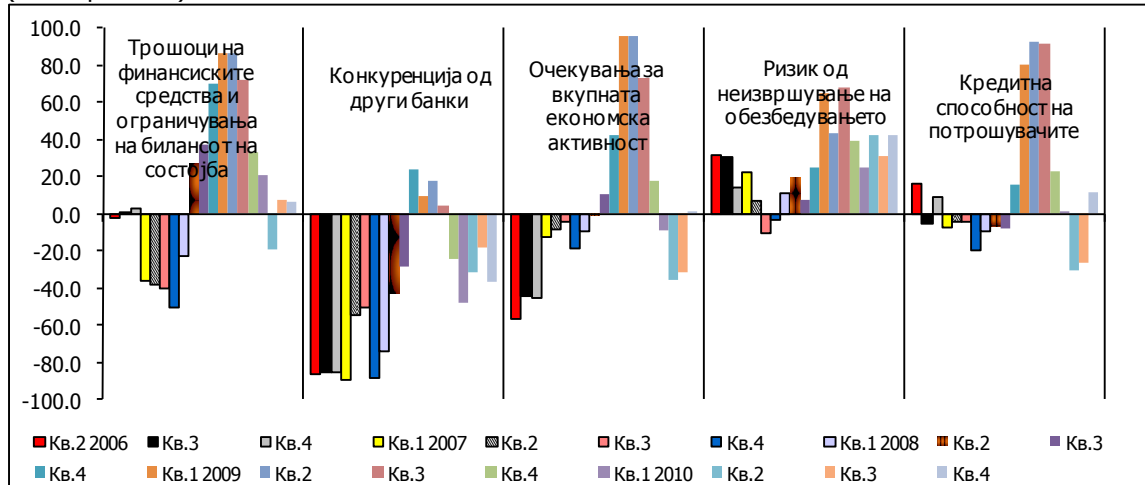
Последните оценки на банките покажуваат дека најголем дел од релевантните фактори, главно придонесуваат кон непроменетост на кредитните услови за одобрување станбени кредити. Сепак, 36% од банките, или двојно повеќе во однос на претходниот период, факторот конкуренција од други банки го оценуваат како фактор што делува во насока на олеснување на кредитните услови. Од групата фактори за согледување на ризикот, околу 12% од банките оцениле дека очекувањата за вкупната економска активност и кредитната способност на потрошувачите делуваат кон делумно заострување на кредитните услови. Притоа, кај овие два фактори во споредба со претходниот период е забележано значително намалување на бројот на банките коишто оценија дека овие фактори делуваат кон делумно олеснување на кредитните услови (од 40% на 9%). Воедно, факторот ризик од неизвршување на обезбедувањето, исто така делува кон делумно заострување на кредитните услови, при што зголемен е процентот на банките коишто се изјасниле во оваа насока (од 30% на 42,4%). Кај нето-процентите е забележана промена кај конкуренција од други банки (од -18,3 во октомври, на -36 во јануари) како резултат на поголемиот број банки коишто се определиле за делумно олеснети кредитни услови. Од друга страна пак, нето-процентите на факторите очекувања за вкупната економска активност и кредитна способност на потрошувачите, од негативна зона, преминаа во позитивна, како

резултат на помалиот број банки коишто се изјасниле за овие фактори, како фактори што придонесуваат за делумно олеснување на кредитните услови.

Графикон 8

Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување на станбените кредити

(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

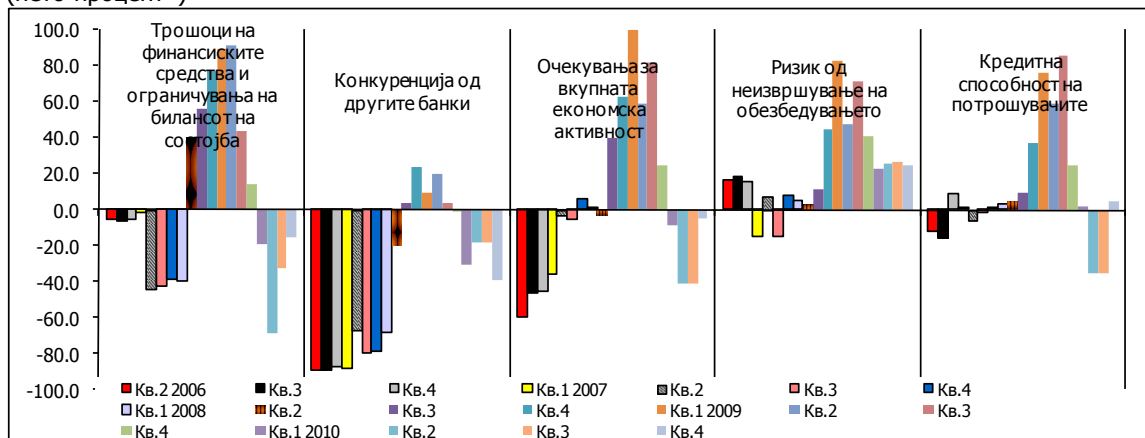
Во четвртото тримесечје, условите за одобрување потрошувачки кредити, банките главно ги оценуваат како непроменети. Притоа, околу 36% од банките оцениле дека каматната стапка на потрошувачките кредити е намалена, наспроти 84% од банките во претходниот квартал. Оваа промена на согледувањата на банките предизвика и зголемување на нето-процентот кај каматната стапка од -93,2 во октомври, на -36,3 во јануари. Исто така, околу 27% од банките укажале на тоа дека условот, што се однесува на достасувањето на заемите е делумно олеснет, наспроти 10% во претходното тримесечје. Оваа промена доведе до намалување на нето-процентот од 1,5 во октомври на -26,9 во јануари.

Од аспект на одделните фактори, најголем број од банките во последниот квартал на 2010 година дадоа оцена за нивно делување кон непроменетост на кредитните услови за потрошувачките кредити. Притоа, во споредба со претходниот период, намален е бројот на банки коишто оцениле дека трошоците на финансиските средства и ограничувањата на билансот на состојба придонесуваат кон олеснување на кредитните услови (од 38% на 20%). Ваквото движење придонесе и кон зголемување на нето-процентот кај овој вид фактор, од -32,7 во октомври, на -15 во јануари. Околу 40% од банките оценија дека конкуренцијата од другите банки делува кон олеснување на кредитните услови (наспроти 18% во претходното тримесечје). Зголемениот број банки коишто укажаа на делувањето на овој фактор кон олеснување на кредитните услови, доведе до намалување на нето-процентот кај овој фактор од -18,3 во октомври на -

39,1 во јануари. За факторите од групата за согледување на ризикот, најголем процент од банките оценуваат дека делуваат во насока на непроменетост на условите за одобрување потрошувачки кредити. Притоа, околу 25% од банките оцениле дека ризикот од неизвршување на обезбедувањето делува кон делумно заострување на кредитните услови. Од друга страна, забележано е значително намалување на бројот на банки коишто оцениле дека очекувањата за вкупната економска активност и кредитната способност на потрошувачите делува кон олеснување на кредитните услови (од 42% на 9%). Ваквото согледување на банките предизвика позначителна промена кај нето-процентите на овие два фактора.

Графикон 9

Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување потрошувачки кредити
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

При анализата на влијанието на монетарната политика, најголем број од банките укажуваат на тоа дека промените во монетарната политика, во последниот квартал на 2010 година, незначително влијаеле врз нивната каматна политика. Притоа, околу 37% од банките укажаа на тоа дека монетарната политика делумно влијае врз нивната каматна политика при одобрување станбени и потрошувачки кредити. Околу 16% од банките пак оценија дека монетарната политика не влијае врз нивната каматна политика. Ваквото согледување на банките е спротивно со нивното согледување од претходниот период, кога најголем број од банките оценија дека промените во монетарната политика имаат делумно, односно значително влијание во определување на нивната каматна политика. Ова услови и намалување на нето-процентите кај сите видови кредити.

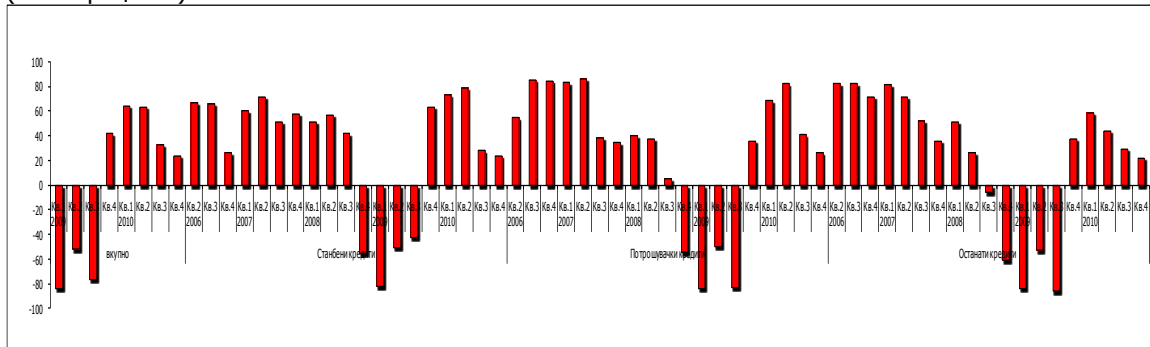
Побарувачка на кредити

Како и во претходното тримесечје, и во четвртиот квартал, околу 60% од банките ја оценуваат кредитната побарувачка од страна на

населението како непроменета. Притоа, околу една третина од банките оценија дека побарувачката за станбени и потрошувачки кредити е делумно зголемена. Кај потрошувачките кредити е забележано намалување на процентот на банките коишто оцениле дека побарувачката е делумно зголемена (од 43,2% на 32% на квартална основа). Ваквото согледување на банките придонесе и за намалување на нето-процентот кај потрошувачките кредити од 41,5 во октомври, на 27,1 во јануари.

Графикон 10

Промена на побарувачката на кредити од страна на населението
(нето-процент*)

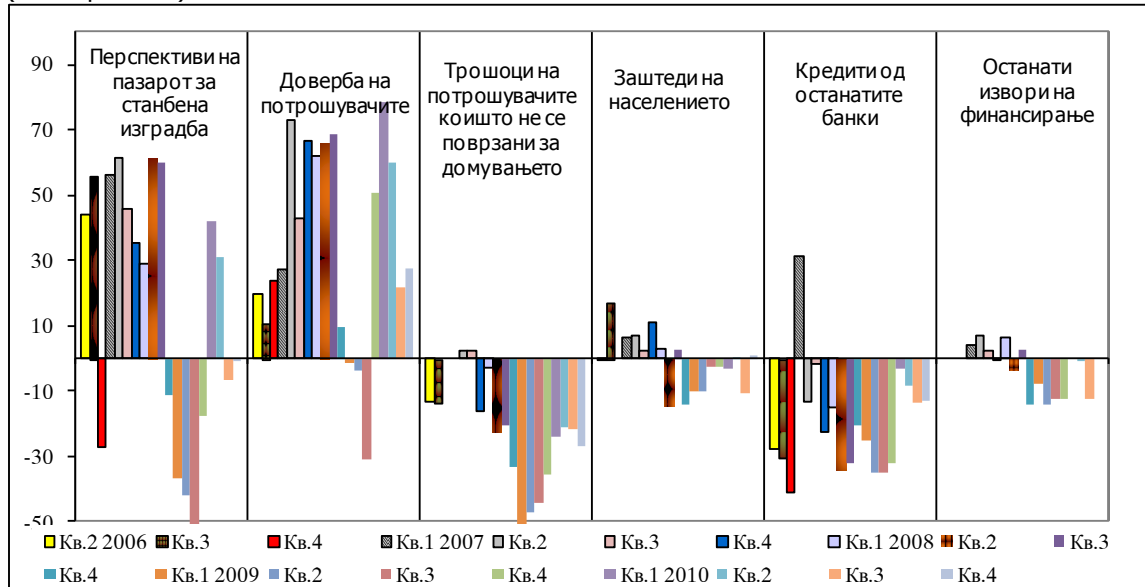

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Оцените на банките за факторите коишто делуваат врз побарувачката на станбени кредити, главно, покажуваат нивно делување кон непроменетост на кредитната побарувачка. Притоа, околу една третина од банките оцениле дека довербата на потрошувачите делумно придонесува за зголемување на побарувачката на станбени кредити. Од друга страна, 27,1% од банките укажале на тоа дека трошоците на потрошувачите коишто не се поврзани со домувањето, како и кредитите од останати банки (17% од банките) делумно придонесуваат кон намалување на кредитната побарувачка. Зголемување на нето-процентите е забележано кај заштедите на населението (од -10,9 во октомври, на 0,8 во јануари), како и кај останатите извори на финансирање (од -12,1 во октомври, на 0 во јануари).

Графикон 11

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на станбени кредити (нето-процент*)

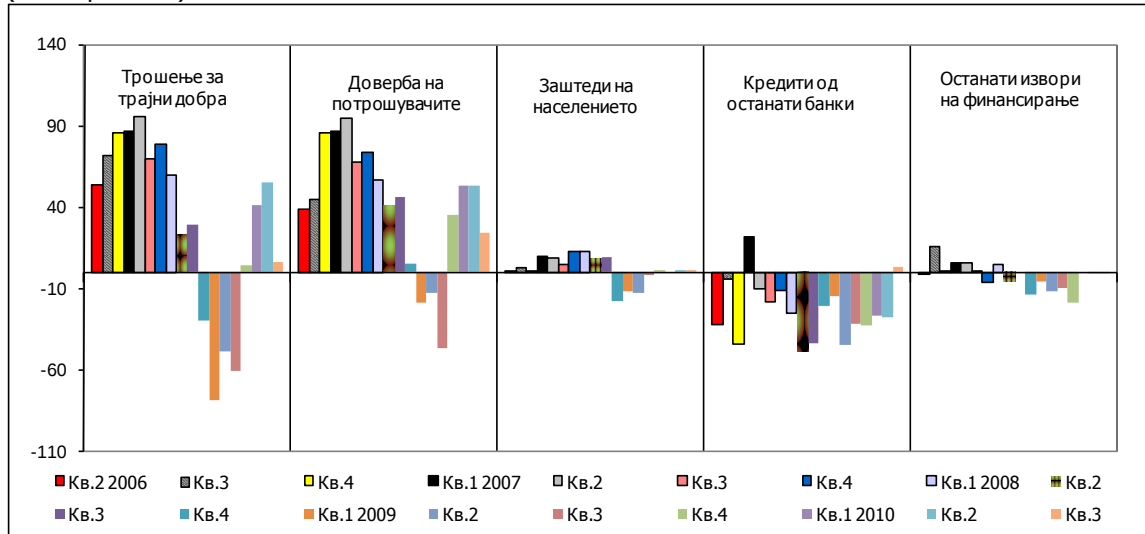

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Оцените за факторите коишто делуваат врз побарувачката на потрошувачки кредити, исто така, укажуваат на нивен придонес за непроменетост на кредитната побарувачка. Притоа, околу една третина од банките укажале на тоа дека довербата на потрошувачите, како и кредитите од останатите банки делумно придонесуваат за зголемување на побарувачката (сепак, 18% од банките оцениле дека овој фактор делумно придонесува и за намалување на побарувачката). Кај факторот трошење за трајни добра е забележано зголемување на бројот на банките коишто оцениле дека овој фактор делумно придонесува кон намалување на побарувачката (од 1,7% на 21,6%), што придонесе и за намалување на неговиот нето-процент и премин во негативна зона.

Графикон 12

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на потрошувачки кредити (нето-процент*)

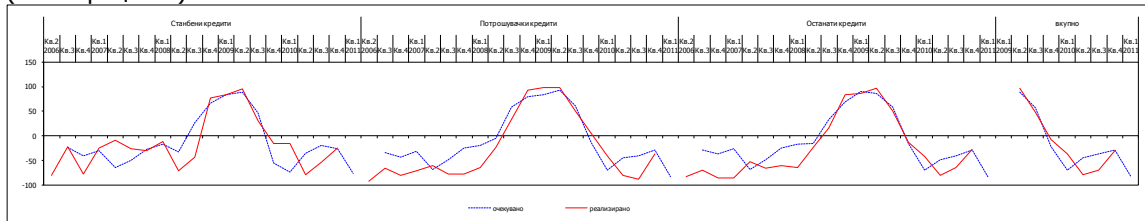
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „+“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Очекувања

Наспроти претходниот квартал, кога очекувањата беа во насока на непроменетост на условите, во ова тримесечје најголем дел од банките упатуваат на делумно олеснување на кредитните услови за населението. Така, околу 77% од банките очекуваат делумно олеснување на кредитните услови, или трипати повеќе во споредба со претходниот квартал. Како резултат на поголемиот број банки што се определиле за делумно олеснети кредитни услови, забележан е пад на нето-процентите кај сите видови кредити на населението.

Графикон 13

Очекувања на банките за промена на условите за кредитирање на населението (нето-процент*)

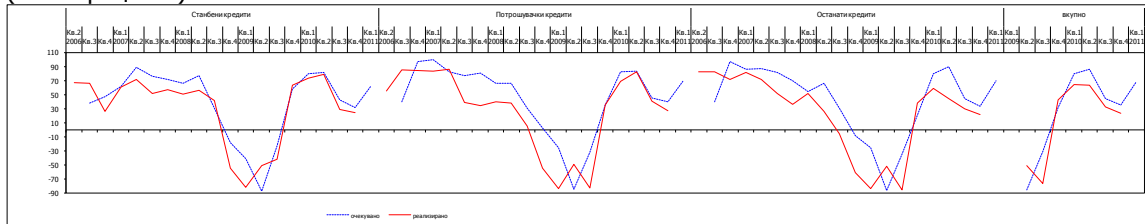

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

Во првото тримесечје на 2011 година, најголем број од банките очекуваат делумно зголемена кредитната побарувачка за станбени и потрошувачки кредити. Така, 62,6% од банките очекуваат дека побарувачката за станбени кредити делумно ќе се зголеми, додека кај потрошувачките кредити, промени во оваа насока очекуваат околу 70% од банките. Нето-процентите на сите видови кредити забележаа зголемување, како резултат на поголемиот број банки коишто се определиле за зголемена побарувачката. Имено, во претходната анкета само околу една третина од банките очекуваа промени во насока на пораст на побарувачката на кредити.

Графикон 14

Очекувања на банките за промена на побарувачката на кредити од страна на населението (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за четвртото тримесечје на 2010 година

I. Кредити на претпријатијата

1. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011
Значително се заострени	3.8	3.6	3.8	3.6	3.8	3.6		3.6	3.8	3.6
Делумно се заострени	32.9	32.5	32.9	32.5	32.9	32.5	36.7	32.5	32.9	32.5
Во основа останаа непроменети	42.9	56.2	42.9	56.2	42.9	60.9	42.9	56.2	42.9	56.2
Делумно се олеснети	20.4	7.9	20.4	7.9	20.4	3.2	20.4	3.2	20.4	7.9
Значително се олеснети								4.7		
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	16.3	28.2	16.3	28.2	16.3	32.9	16.3	28.2	16.3	28.2
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“). Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2010	јануари 2011
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба	3.6	34.7	24.0	0.4			-13.0	37.9
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка		4.3	95.5	0.4			8	3.9
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)		2.2	93.6	4.4			-1.6	-2.2
-Ликвидносната позиција на Вашата банка			59.1	41.1			-3.4	-41.1
Б) Притисок од конкуренција			62.2	0.1	0.4		-5.1	-0.5
-Конкуренција од другите банки			92.3	7.5	0.4		2.4	-7.9
-Конкуренција од небанкарски сектор			99.8		0.4		0	-0.4
-Конкуренција од пазарното финансирање			67.3	32.5	0.4		0	-32.9
В) Согледување за ризикот	3.6	2.5	56.5	0.1			26.4	6.0
-Очекувања за вкупната економска активност	3.6	10.8	77.9	7.9			32.2	6.5
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми	12.8	4.4	81.4	1.6			36	15.6
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	12.8	5.8	81.6				58	18.6
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

++ = многу важни

++ = исклучително важни

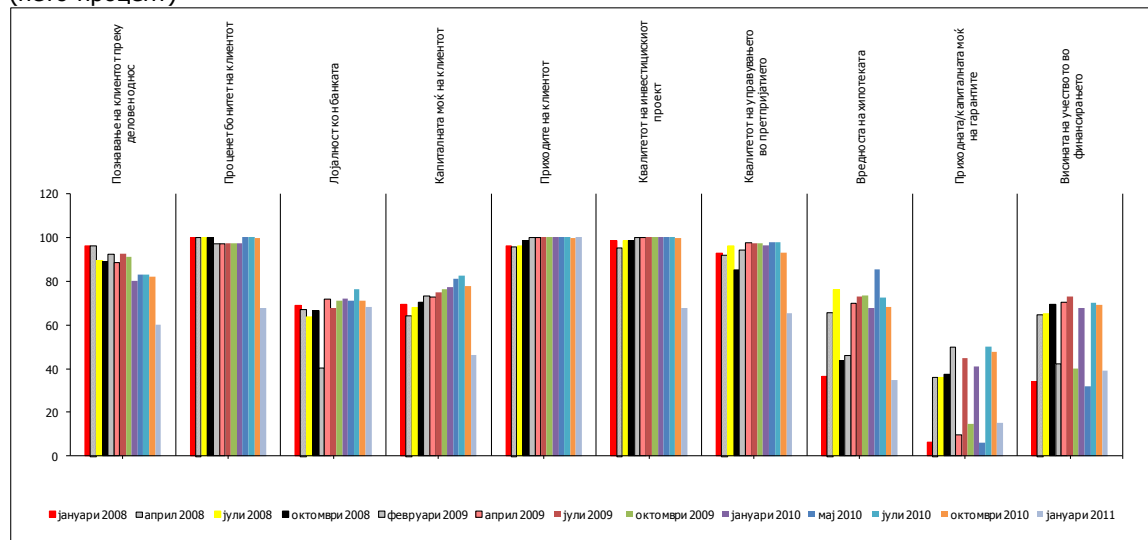
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2010	јануари 2011
Познавање на клиентот преку деловен однос			39.9	21.9	38.4		82.2	60.3
Проценет бонитет на клиентот			32.5	6.4	61.3		99.8	67.7
Лојалност кон банката			31.8	66.7	1.7		71.3	68.4
Капиталната моќ на клиентот			54.1	25.0	21.1		77.7	46.1
Приходите на клиентот				55.2	45.0		100	100
Квалитетот на инвестицискиот проект			32.5	50.9	16.8		100	67.7
Квалитетот на управувањето во претпријатието			34.8	35.2	30.2		93.0	65.4
Вредноста на хипотеката			65.4	23.1	11.7		68.0	34.8
Приходната/капиталната моќ на гарантите		0.1	85.0	6.5	8.6		47.6	15.0
Висината на учеството во финансирањето		0.1	60.8	33.8	5.5		69.0	39.2
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 15

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на претпријатијата
(нето-процент)

4. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

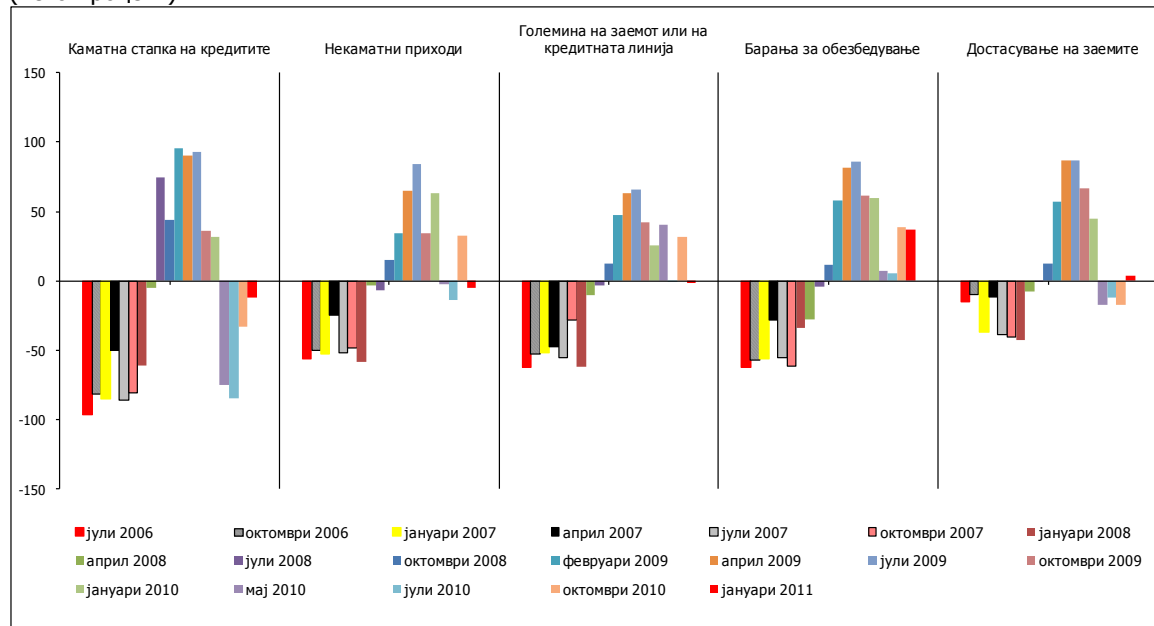
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2010	јануари 2011
А) Каматна стапка на кредитите		0.4	87.3	12.5			-32.8	-12.1
Б) Останати услови и рокови			60.3	0.1			32.9	-0.1
-Некаматни приходи			95.1	4.7		0.4	33.0	-4.7
-Големина на заемот или на кредитната линија		1.5	95.9	2.8			31.8	-1.3
-Барања за обезбедување		41.6	53.8	4.8			38.3	36.8
-Достасување на заеми		3.6	96.6				-17.6	3.6
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 16

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата (нето-процент)

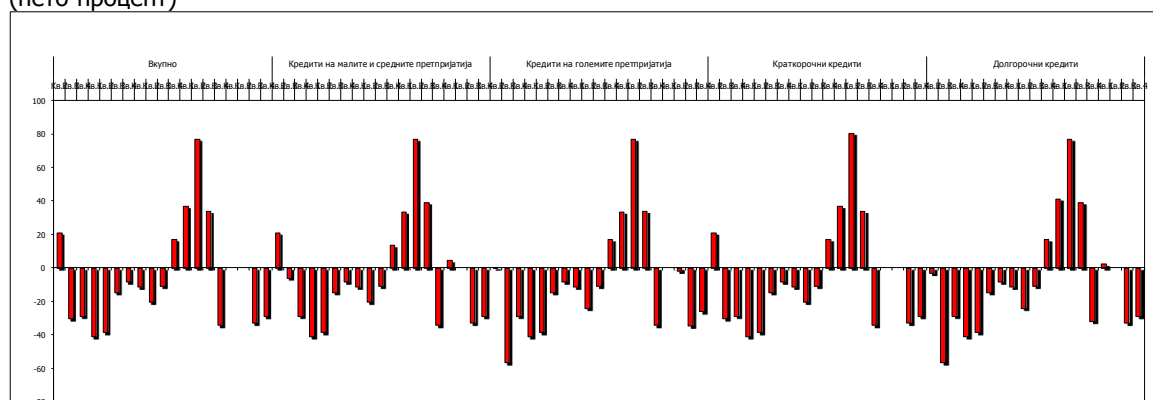
5. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително влијаеја		3.6		3.6	2.7	6.3		3.6		3.6
Делумно влијаеја	53.4	27.4	52.2	26.1	53.4	27.4	53.4	27.4	53.4	27.4
Незначително влијаеја	13.5	36.3	14.7	37.6	6.3	33.6	13.5	36.3	13.5	36.3
Не влијаеја	32.9	32.5	32.9	32.5	37.4	32.5	32.9	32.5	32.9	32.5
Неприменливо	0.2	0.4	0.2	0.4	0.2	0.4	0.2	0.4	0.2	0.4
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-32.9	-28.9	-32.9	-28.9	-34.7	-26.2	-32.9	-28.9	-32.9	-28.9
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 17

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011
Значително е намалена										
Делумно е намалена	5.4	5.1	5.4	5.1	5.4	5.1	5.4	1.5	5.4	1.5
Во основа остана непроменета	36.5	51.3	36.5	51.3	36.5	51.3	36.5	54.9	37.7	54.9
Делумно е зголемена	58.1	43.8	58.1	43.8	58.1	43.8	58.1	43.8	56.9	43.8
Значително е зголемена										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	52.7	38.7	52.7	38.7	52.7	38.7	52.7	42.3	51.5	42.3
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната „вкупно“).

Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2010	јануари 2011
А) Потребности од финансирање			24.0	32.5	0.4		52.8	32.9
- Инвестиции во основни средства	2.2	2.1	49.1	46.4	0.4		53.8	42.5
-Инвестиции во залихи и обртен капитал		3.7	24.6	32.5	39.4		82.5	68.2
-Преструктурирање на долгот		2.2	27.3	15.0	35.6	20.1	64.6	48.4
Б) Употреба на алтернативно финансирање		0.0	24.1	32.9			0.1	32.9
-Интерно финансирање		3.7	63.6	32.9			0.1	29.2
-Заеми од останати банки		7.9	50.1	9.7	32.5		31.4	34.3
-Издавање сопствени хартии од вредност		34.7	35.6	0.4	1.3	28.2	1.6	-33.0
Ве молиме наведете ги								
В) Останати фактори								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011
Значително ќе се заострат		3.6		3.6		3.6				3.6
Делумно ќе се заострат								3.6		
Во основа ќе останат непроменети	69.4	53	67.8	46.8	73.9	53	69.4	47.5	73.9	53
Делумно ќе се олеснат	30.4	43.6	32	49.8	25.9	43.6	30.4	49.1	25.9	43.6
Значително ќе се олеснат	0.2		0.2		0.2		0.2		0.2	
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-30.6	-40.0	-32.2	-46.2	-26.1	-40.0	-30.6	-45.5	-26.1	-40.0
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали		3.6		3.6		3.6				3.6
Во основа ќе остане непроменета	15.7	49	14.1	42.8	15.7	49	11.2	47.1	14.1	49
Делумно ќе се зголеми	84.3	47.6	85.9	53.8	84.3	47.6	88.8	53.1	85.9	47.6
Значително ќе се зголеми										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	84.3	44.0	85.9	50.2	84.3	44.0	88.8	53.1	85.9	44.0
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Кредити на населението

10. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	<i>Вкупно</i>		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011
Значително се заострени								
Делумно се заострени	0.3		0.6		0.6			
Во основа останаа непроменети	28.4	69.2	39.2	70.3	10.5	63	35.6	73.1
Делумно се олеснети	65.9	29.5	50.3	24.1	84.6	36.8	60.1	26.7
Значително се олеснети	4.1		4.1		4.1		4.1	
Неприменливо	1.1	1.1	5.6	5.4				
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-69.6	-29.5	-53.8	-24.1	-88.1	-36.8	-64.2	-26.7
Број на банки коишто одговорише	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Во која насока влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

--= значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2010	јануари 2011
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		7.1	92.1	0.6			8.0	6.5
Б) Притисок од конкуренција			67.6	0.4			-12.5	-0.4
-Конкуренција од други банки			63.8	31.7	4.3		-18.3	-36.0
В) Согледувања за ризикот		21.1	42.1	0.0			-28.8	21.1
-Очекувања за вкупната економска активност		11.1	78.8	9.9			-31.2	1.2
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		42.4	57.4				30.9	42.4
-Кредитна способност на потрошувачите		12.1	87.5	0.2			-26.1	11.9
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги							0.0	0.0

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

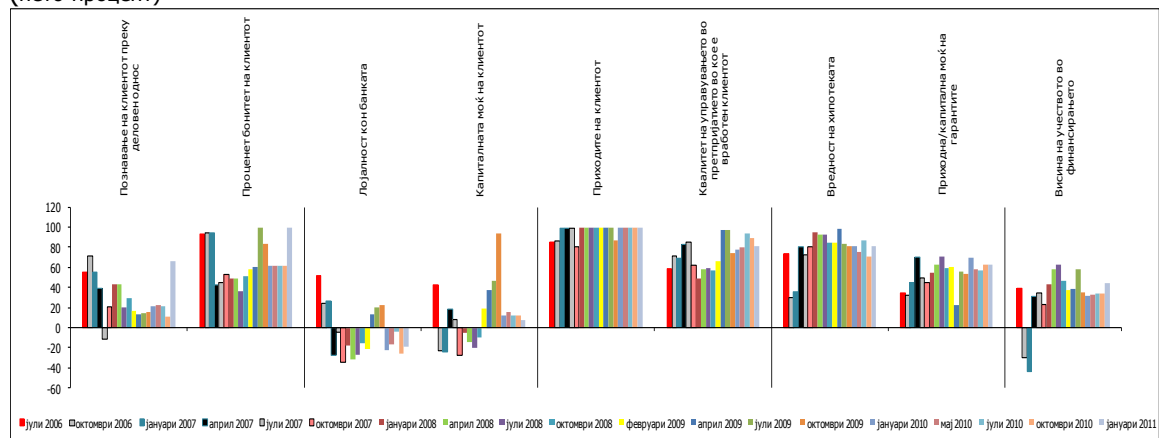
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2010	јануари 2011
Познавање на клиентот преку деловен однос			33.6	61.9	4.3		10.6	66.2
Проценет бонитет на клиентот			0.5	83.4	15.9		61.1	99.3
Лојалност кон банката		38.2	42.8	14.5	4.3		-25.9	-19.4
Капиталната моќ на клиентот		37.7	17.4	42.3	2.4		12.4	7.0
Приходите на клиентот			0.2	32.6	67.0		99.8	99.6
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот		0.3	17.9	81.6			88.7	81.3
Вредност на хипотеката			18.1	34.3	47.4		70.8	81.7
Приходна/капитална моќ на гарантите		0.2	37.1	56.9	5.6		62.5	62.3
Висина на учеството во финансирањето		11.7	31.7	16.0	40.1	0.3	34.5	44.4
Останати фактори. Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 18

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението
(нето-процент)

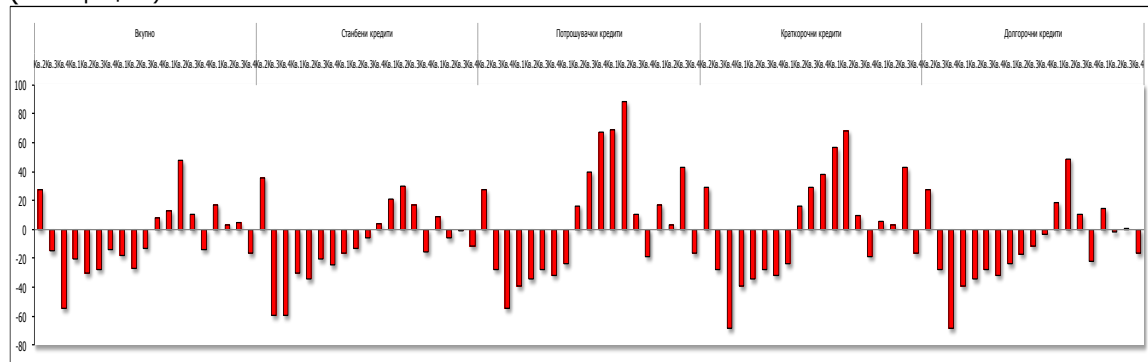
13. Какво влияние имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4	Кв.3	Кв.4
Значително влијаеја	5	0.9	4.7	0.6	43.4	0.9	43.4	0.9	5	0.9
Делумно влијаеја	94.8	35.8	62	35.6	56.4	38.8	36.8	19	89.7	35.8
Незначително влијаеја		46.2	22.3	46.4		43.2	19.6	63		46.2
Не влијаеја		16.9	5.2	11.8		16.9		16.9	4.9	16.9
Неприменливо			5.6	5.4		0			0.2	
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	5.0	-16.0	-0.5	-11.2	43.4	-16.0	43.4	-16.0	0.1	-16.0
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 19

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на населението) на банките (нето-процент)

14. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

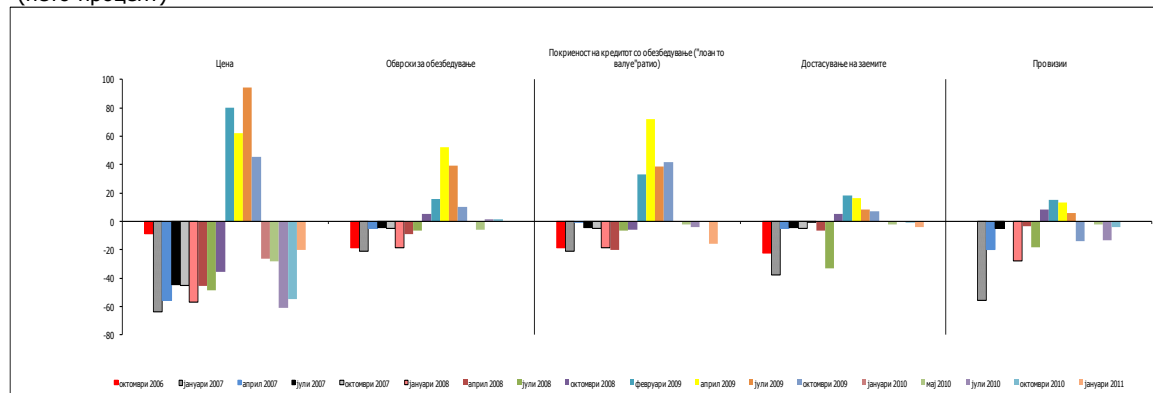
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2010	јануари 2011
А) Цена			74.4	19.8		5.6	-54.8	-19.8
Б) Останати услови			62.4			5.6		
-Обврски за обезбедување			94.2			5.6	1.4	0.0
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value" ratio)	4.3		70.1	19.8		5.6	0.0	-15.5
-Достасување на заемите			90.4	3.8		5.6	-0.6	-3.8
-Провизии			94.2			5.6	-3.9	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 20

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението (нето-процент)

15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2010	јануари 2011
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		5.1	74.6	19.8	0.3		-32.7	-15.0
Б) Притисок од конкуренција			63.5	3.8			-12.5	-3.8
-Конкуренција од другите банки			60.7	34.8	4.3		-18.3	-39.1
В) Согледувања за ризикот		5.4	62.9	0.3			-36.0	5.1
-Очекувања за вкупната економска активност		5.4	84.5	9.9			-40.6	-4.5
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		25.2	74.3	0.3			26.4	24.9
- Кредитна способност на потрошувачите	1.0	4.4	94.1	0.3			-35.7	5.1
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Во која насока се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

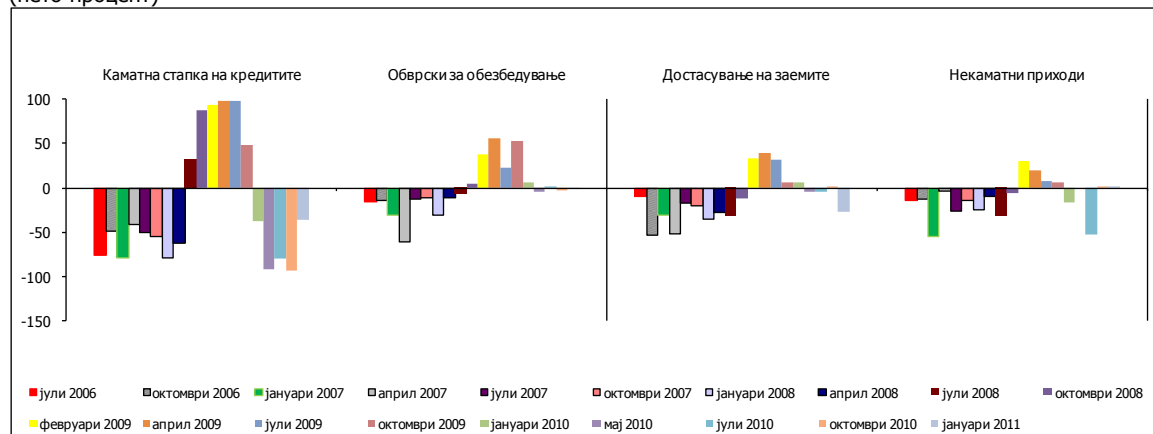
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2010	јануари 2011
А) Каматна стапка на кредитите			63.5	30.7	5.6		-93.2	-36.3
Б) Останати услови			68.5				8.7	0.0
-Обврски за обезбедување			97.8	2.0			-3.5	-2.0
-Достасување на заемите			72.9	26.9			1.5	-26.9
-Некаматни приходи		0.6	99.2				0.2	0.6
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 21

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (нето-процент)

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011
Значително е намалена								
Делумно е намалена	1.4	4.9		4.9	1.7	4.9	1.7	4.9
Во основа остана непроменета	62.7	64.7	65.4	59.9	54.9	62.9	66.6	68.2
Делумно е зголемена	34.6	29.0	28.8	29.4	43.2	32	31.5	26.7
Значително е зголемена								
Неприменливо	1.1	1.2	5.6	5.6				
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	33.3	24.1	28.8	24.5	41.5	27.1	29.8	21.8
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја долунаведените фактори на побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
 += делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2010	јануари 2011
А) Потребности за финансирање			58.3	0.6		5.6	0.8	0.6
- Перспективи на пазарот за станбена изградба		6.7	81.6	5.9		5.6	-6.4	-0.8
-Доверба на потрошувачите		1.8	63.0	29.4		5.6	22.0	27.6
-Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		27.1	67.1			5.6	-21.9	-27.1
Б) Употреба на алтернативно финансирање			58.9			5.6	-11.5	0.0
-Заштеди на населението			93.4	0.8		5.6	-10.9	0.8
-Кредити од останатите банки		17.0	72.9	4.3		5.6	-13.5	-12.7
- Останати извори на финансирање			94.0			5.8	-12.1	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори на побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							октомври 2010	јануари 2011
А) Потребности за финансирање			63.5	0.8		0.2	15.2	0.8
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		21.6	73.1	4.9		0.2	5.9	-16.7
-Доверба на потрошувачите		1.8	67.6	30.2		0.2	24.3	28.4
Б) Употреба на алтернативи за финансирање		0.6	63.7			0.2	0.2	-0.6
-Заштеди на населението		0.6	98.8	0.2		0.2	0.2	-0.4
-Кредити од останати банки		18.0	52.0	29.6		0.2	3.4	11.6
-Останати извори на финансирање		0.6	99.0			0.2	-0.4	-0.6
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	<i>Вкупно</i>		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011
Значително ќе се заострат								
Делумно ќе се заострат								
Во основа ќе останат непроменети	70.1	17.0	67.6	18.6	70.7	16.6	70.7	16.6
Делумно ќе се олеснат	24.5	80.1	22.5	75.8	25	77.9	25	83.2
Значително ќе се олеснат	4.1	1.7	4.1		4.1	5.3	4.1	
Неприменливо	1.1	1.1	5.6	5.4				
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-28.6	-81.7	-26.6	-75.8	-29.1	-83.2	-29.1	-83.2
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	<i>Вкупно</i>		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011	октомври 2010	јануари 2011
Значително ќе се намали								
Делумно ќе се намали								
Во основа ќе остане непроменета	63.3	30.1	62.1	31.8	60.1	29.5	65.8	29.8
Делумно ќе се зголеми	15.7	68.6	12.5	62.6	19.9	70.3	14.2	70.0
Значително ќе се зголеми	19.8		19.8		19.8		19.8	
Неприменливо	1.1	1.1	5.4	5.4				
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	35.5	68.6	32.3	62.6	39.7	70.3	34.0	70.0
Број на банки коишто одговориле	15	15	15	15	15	15	15	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити*.

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи	6.9	49.5	76.3				1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		32.9	65.8				1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрените кредити	34.5	97.5	32.5	32.5			1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	74.3	65.4	32.9	32.5			1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	11.6	49.6		39.0			1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	24.3	17.0				38.8	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	7.7	11.5	2.2	58.7			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	58.1	14.5	71.1				1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?	32.5	73.1	32.9	64.7			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?	32.5	64.4	40.3	68.7			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?	37.2	60.0	37.2	68.8			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	2.7	48.1	49.4				1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотекиите?	3.6	77.5	34.6	16.9	0.1		1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5)

Кредитирање на населението*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?	0.6	99.2					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	37.2	62.6					1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	66.7	36.7	0.2				1- помалку од два, 2-два, 3- повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	82.4	17.4					1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4- останато
Минимален број на жиранти	28.2	38.7				13.1	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	15.6	89.9	5.3	4.3			1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4- останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	13.3	86.2	0.3				1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	11.5	83.6	16.2				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?	11.5	74.5	0.2	40.4			1-управниот одбор, 2- кредитниот одбор, 3- управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	24.6	56.7	36.2	5.3			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3- повеќе од две седмици, 4- останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотекиите?	6.5	86.7	16.8		1.3		1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

* Некои банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.